

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, /zgodnie ze znacznikiem czasu/

Iwona Michalek
Sekretarz Stanu

DPS-IV.070.17.2020.KS

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w nawiązaniu do wystąpienia z dnia 20 marca 2020 r., znak: IV.7217.13.2020.KD, w którym przedstawione zostało stanowisko w sprawie sytuacji osób w kryzysie bezdomności w okresie stanu zagrożenia epidemicznego wraz z zestawieniem proponowanych działań, dziękuję za przekazane rekomendacje. Jednocześnie uprzejmie proszę o przyjęcie informacji dotyczących działań podjętych w celu udzielenia wsparcia oraz redukcji zagrożenia zakażeniem w tej grupie, w zakresie właściwości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

1. *Wsparcie dla osób w kryzysie bezdomności w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2*

W opracowanej *Instrukcji dotyczącej wsparcia osób w kryzysie bezdomności w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* opisano procedurę udzielania pomocy osobom bezdomnym, u których występują objawy zakażenia wirusem SARS-CoV-2, odrębnie dla osób przebywających w przestrzeni publicznej oraz dla korzystających ze schronienia w placówkach dla osób bezdomnych.

2. *Procedury funkcjonowania placówek udzielających schronienia osobom bezdomnym w czasie zagrożenia epidemicznego*

Podmioty prowadzące placówki udzielające schronienia zostały obowiązane do:

- a) wdrożenia szczególnych zasad higieny osobistej oraz powierzchni, sprzętu i wyposażenia placówki,
- b) monitorowania i ograniczenia do minimum ruchu osobowego w obrębie placówki;

- c) monitorowania stanu zdrowia personelu oraz osób korzystających ze schronienia w placówce;
- d) bezwzględnego niedopuszczania do pracy pracownikom wykazującym objawy przeziębienia lub grypy;
- e) ograniczenia do minimum kadry obecnej w placówce poprzez np. ograniczenie godzin pracy bądź umożliwienie pracy zdalnej pracownikom biurowym;
- f) organizowania w sposób szczególny życia zbiorowego osób przebywających w placówkach poprzez ograniczenie wzajemnego kontaktu oraz unikanie spotkań grupowych;
- g) przygotowania pomieszczenia izolacyjnego dla osób podejrzanych o zakażenie;
- h) umożliwienia całodobowej działalności noclegowni w celu ograniczenia ruchu osobowego w placówce oraz przymusu przebywania osób bezdomnych w przestrzeni publicznej;
- i) w razie potrzeby dostarczenia żywności powiadomienia lokalnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zaapelowano również o wzajemną pomoc oraz wymianę informacji pomiędzy podmiotami udzielającymi wsparcia, zwłaszcza w przypadku problemów kadrowych, zaopatrzeniowych oraz współpracę z organizacjami dystrybuującymi żywność.

3. Pomoc żywnościowa i zaopatrzenie w środki ochrony osobistej:

- a) w pismach przekazanych wojewodom poinformowano o zasadach kwalifikowania do pomocy żywnościowej z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD);
- b) Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jako IZ PO PŻ dokonało aktualizacji Wytycznych na Podprogram 2019. Zmiany umożliwiły:
  - wnioskowanie w imieniu osób bezdomnych do pomocy żywnościowej w ramach Programu przedstawicieli i pracowników placówek, w których przebywają osoby bezdomne, np. schronisk, noclegowni, hospicjów, nienależących do sieci organizacji uczestniczących w realizacji PO PŻ,
  - dopuszczenie zwiększenia ilości wydawanych osobom bezdomnym artykułów spożywczych, w przypadku gdy dana organizacja posiada takie możliwości a jadalnia zawiesiła działalność.

- c) poinformowano o alternatywnej możliwości pozyskiwania żywności dla osób bezdomnych od Banków Żywności, Caritas Polska, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i Polskiego Czerwonego Krzyża:
- organizacje te w ramach swojej działalności statutowej prowadzą dystrybucję żywności pochodzącej ze zbiórek i darowizn, także w ramach współpracy ze sprzedawcami żywności (hipermarkety, hurtownie);
  - część organizacji prowadzących dotychczas punkty wydawania bezpłatnych posiłków (np. jadłodajnie, punkty wydawania żywności) dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, których działalność w związku z obowiązującymi zaleceniami została znacząco ograniczona, obecnie dostarcza żywność do placówek udzielających tymczasowego schronienia;
- d) samorządom gmin zarekomendowano zabezpieczenie dowozu produktów żywnościowych lub posiłku do placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym;
- e) MRPiPS zebrało zapotrzebowanie na środki dezynfekujące i ochrony osobistej, m.in. również w placówkach udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym. Do realizacji zaopatrzenia włączyła się Fundacja KGHM Polska Miedź oraz Agencja Rezerw Materiałowych. Pozyskana pula środków została rozdysponowana za pośrednictwem urzędów wojewódzkich do placówek zgłaszających zapotrzebowanie. Po ponownie złożonym wniosku przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Ministra Zdrowia przyznane zostały środki ochrony osobistej (płyn, maseczki, rękawice ochronne i przyłbice) również dla placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym.

4. Wytyczne dla wojewodów dotyczące zabezpieczenia sytuacji osób w kryzysie bezdomności, w zakresie:

- a) koordynacji współpracy służb patrolujących (Policji, PSP we współpracy z OSP, Straży Miejskiej) z właściwymi jednostkami pomocy społecznej oraz stacji sanitarno-epidemiologicznych polegającej w szczególności na przekazywaniu informacji o osobach bezdomnych z podejrzeniem zarażenia wirusem, w celu sprawnego przeprowadzenia działań związanych z diagnozą i ewentualnym leczeniem lub kwarantanną;
- b) przygotowania miejsc oraz personelu na potencjalne przypadki pojawienia się osób chorych lub z podejrzeniem zachorowania;

- c) współpracy właściwych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz stacji sanitarno-epidemiologicznych z organizacjami, które zadeklarowały pomoc żywnościową (Caritas, Federacją Polskich Banków Żywności, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżem, Stowarzyszeniem Odra-Niemen) oraz PSP we współpracy z OSP, Strażą Miejską i Policją w celu zabezpieczenia osobom potrzebującym, będącym w kwarantannie, pomocy żywnościowej;
- d) wskazania przygotowanych przez starostów obiektów jako miejsc pełniących funkcję kwarantanny zbiorowej.

5. Rekomendacje dla organów samorządów powiatowych oraz gminnych, z zakresie:

- f) wyodrębnienia, miejsc lub budynku dla osób bezdomnych z przestrzeni publicznej, oczekujących na przyjęcie do placówki udzielającej tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, w ramach zapewnienia obiektów przeznaczonych na miejsca zbiorowej kwarantanny. Dotyczy to w szczególności miast, w których występują duże skupiska osób bezdomnych;
- g) wprowadzenia i bezwzględnego przestrzegania wzmożonego reżimu sanitarnego w placówkach udzielających tymczasowego schronienia. Niniejsze rekomenduje się zwłaszcza w zakresie organizacji życia zbiorowego osób przebywających w placówkach, wdrożenia szczególnych zasad higieny wszelkich powierzchni, sprzętu i wyposażenia placówki;
- h) ograniczenia przemieszczania się osób bezdomnych;
- i) zapewnienia bezpieczeństwa osób już przebywających w placówkach udzielających tymczasowego schronienia. W przypadku nowych osób kierowanych do placówek (np. schroniska dla osób bezdomnych), przyjęcie do placówki powinno następować po odbyciu kwarantanny w jednym z miejsc wyznaczonych przez powiat lub gminę;
- j) zapewnienia bezpieczeństwa osobom bezdomnym, przebywającym w przestrzeni publicznej, poprzez udzielenie schronienia z zastosowaniem art. 48a ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową przyznanie tymczasowego schronienia może nastąpić z pominięciem obowiązujących standardów oraz w innej formie niż noclegownia, schronisko dla bezdomnych, czy schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- k) współpracy z samorządem powiatu w zakresie przewozu osób bezdomnych, z zaleceniem odbycia kwarantanny do jednego z miejsc kwarantanny zbiorowej, które zostały wyznaczone na terenie każdego powiatu lub izolatorium wyznaczonego przez Wojewodę.

Ponadto zapewniam, że w Ministerstwie na bieżąco monitorowana jest sytuacja osób w kryzysie bezdomności, jak również toczą się prace analityczne zarówno obowiązujących jak i możliwych do wdrożenia rozwiązań pomocowych, zatem planowane jest podejmowanie kolejnych niezbędnych działań w tym zakresie.

Z poważaniem

Iwona Michałek

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/